

K 7/M 45

120000868873

Община Русе
Министерство
на културата

Член на
Европейската
асоциация
на фестивалите

Member of
the European
Festivals
Association

**51.
МЕЖДУНАРОДЕН
ФЕСТИВАЛ
16.03 - 02.04.2011
РУСЕ
БЪЛГАРИЯ**

МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ

MARCH MUSIC DAYS

**51.
INTERNATIONAL
FESTIVAL
16.03 - 02.04.2011
RUSE
BULGARIA**

Ruse Municipality
Ministry of Culture

A Member of NRG Group

K $\frac{7}{1145}$

ОБЩИНА РУСЕ
МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

51. МЕЖДУНАРОДЕН ФЕСТИВАЛ

МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ

Член на Европейската асоциация на фестивалите

Русе, 16 март – 2 април 2011

РЕЦИТАЛ

МИНЧО МИНЧЕВ цигулка

МАРИНА КАПИТАНОВА пиано

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000868873

26.03 събота, 19 ч.

Доходно звание

448321

ПРОГРАМА

.I.

ТОМАЗО АНТОНИО ВИТАЛИ

(1663–1745)

Шакона, сол минор

(1682)

ВОЛФГАНГ АМАДЕУС МОЦАРТ

(1756–1791)

Соната си бемол мажор, KV 454

(1784)

Largo. Allegro

Andante

Allegretto

ВОЛФГАНГ АМАДЕУС МОЦАРТ – ФРИЦ КРАЙСЛЕР

(1756–1791)

(1875–1962)

Ронго, сол мажор

.II.

АРВО ПЯРТ

(1935)

Fratres за цигулка и пиано

ЦЕЗАР ФРАНК

(1822–1890)

Соната за цигулка и пиано, ла мажор

(1886)

Allegretto ben moderato

Allegro molto

Recitativo – Fantasia: Ben moderato

Allegretto. Poco mosso

Томазо Антонио Витали, син на Джовани Батиста Витали, е роден в Болоня. Учи при Антонио Пачони в Модена и е известен със своите камерни сонати и сонати за цигулка. Особена популярност му носи **Шаконата в сол минор**, създадена през 1682 и влязла трайно в репертоара на известни цигулкови изпълнители като Яша Хайфец, Жак Тибо, Давид Ойстрах и др. Шаконата е старинен испански танц, известен от края на 16. век, в бързо темпо и тривременен размер, построена във формата на вариации с неизменно повторение на темата в баса. Шаконата на Витали в редакция за цигулка и пиано е публикувана за първи път от известния цигулар и композитор Фердинанд Давид (1872) в сборника *Висша школа за цигулково майсторство*, включваща малко известни дотогава образци на бароквата музика. Съществуват и предположения, че творбата е написана от Давид, което не е доказано. Транскрипции на творбата са правени от Леополд Шарл, Оторино Респиги, Алфонс Дипенброк, Марк Дюпен, Фридрих Херман и др.

Тук при нас е знаменитата цигуларка от Мантуа Стриназани. Сега пиша **соната** за нея, която на 29 април ще изпълним заедно – споделя **Моцарт** с баща си на 24 април 1784. Творбата спада към трите големи сонати за цигулка и пиано, които са „последната дума“ на композитора в този жанр. За петте дни Моцарт успява да напише само партията на цигулката, а своята импровизира направо на сцената, гледайки в празен лист. Трудно ни е да си представим по-съвършен диалог между два инструмента от този в първата част, който започва още в бавното въстъпление и е главно изразно средство в подвижното, нежно елегантно *Allegro*. Диалогичността продължава и във втората част – лирико-граматична изповед, в която простата естественост и статичност се редуват с емоционална наситеност и граматични изблици. Театрално блестящото *Rondo* сюрпризира

с разнообразни жанрови и темброви елементи както при всяко ново явяване на темата, така и в дивергентите между отделните ѝ провеждания.

Рондото в сол мажор е четвърта част на Моцартовата *Хафнер серенада*, написана през 1776, в обработка на Фриц Крайслер, чийто миниатюри и транскрипции на творби от 17. и 18. век са впечатляващи бисери на изящност, грациозност и виртуозен блясък.

Fratres – макар и твърде ранна, е една от емблемите на зрелия стил на Арво Пярт; на това, което самият композитор нарича с нежната звукопоясателна дума *Tintinnabuli* (лат. *камбанки*). Написана през 1977 за естонския ансамбъл за старинна музика *Hortus Musicus*, тази пиеса съществува в множество инструментални версии, една от които – може би най-популярната е тази за цигулка и пиано, посветена на Гидон Кремер. Всяка версия има различна продължителност: от седем до дванадесет минути. Композиционно *Fratres* – както много други творби на Пярт – изглежда сякаш че се самопоражда с най-висша простота и очевидност, следвайки някаква проста формула на разгръщане. Заг тази (мнима?) очевидност и простота обаче лежат векове пребродена и преживяна музикална история. Както и личният духовен опит на композитора. Пиесата е светла в аскетичността си – един малък звуков францисканец...

Съществуват няколко версии на пиесата, включително за цигулка и ударни; за цигулка, струнен оркестър и ударни; за струнен квартет; за чело и пиано; за осем чели; за духов октет и ударни. Други подобни на тези версии, като например за виола и пиано и за чело и пиано, са почти същите като за цигулка, докато версията за струнен квартет наподобява версията за чело. Последната засега версия на пиесата е от 1992.

Соната за цигулка на Цезар Франк е написана като сватбен подарък за световноизвестния белгийски цигулар Йожен Изаи, поднесен му на самото тържество на 26 септември 1886 от Шарл Борд, ученик на Цезар Франк. Изаи е изключително впечатлен и развълнуван: *Нищо на света не би могло да ми достави по-голямо щастие. Това е подарък не само за мен, а за целия музикален свят, и аз ще го изсвиря както сърцето ми подсказва.* И прави това веднага – с присъстващата на сватбата пианистка Мари Борд-Пен. Първото публично изпълнение на сонатата той осъществява на 16 декември същата година в зала *Musée Moderne* в Брюксел, в присъствието на автора, и съдейства за превръщането ѝ в една от блестящите творби в цигулковата литература, представяйки я във всички музикални центрове на Европа и Америка. Творбата заема ключово място в цигулковия репертоар и е уникална по своята структура – три от частите ѝ са написани в сонатна форма, претворена по съвършено различен начин.

Водеща роля в композицията имат лиричните образи на първата част. Първата тема, разкриваща впечатленията на композитора от общуването му с природата и играеща роля на лейттема в цялата творба, и втората – песенно-ариозна с романтична чувственост, се развиват в лирично-повесткователна плоскост и придават на частта характер на свободна поема.

Светлият мечтателен тон се сменя във втората част с бурен поток от чувства и страстен романтичен порив. Тя е развълнувана, драматична и наситена с контрасти, а в най-експресивния момент прозвучава лейттемата от първата част.

Строгият възвишен тон в *Речитатив – Фантазията* (III част) напомня за цигулковите сонати на Бах. В своеобразната каденца-монолог преобладават драматични настроения, придаващи нов облик на появяващата се отново лейттема, а вторият глас има характер на скръбно размишление и лирико-психологична ария.

Драматичните настроения от средните части отстъпват на светлия, жизнен финал, написан в рондо-сонатна форма. Пасторалната главна тема и изградения на основата на непринудена френска песен рефрен са изложени в канонична форма. Реминисценциите на теми от предшестващите части са подчинени на жизнерадостните настроения и празничен блясък.

Минчо Минчев е лауреат на редица международни конкурси, сред които: *Х. Виенявски* (1967, Полша), *Паганини* (1970, Италия), *Карл Флеш* (1972 и 1974, Великобритания).

Свири като солист на много от водещите оркестри в света – Лондонска филхармония, Букурещка филхармония *Дж. Енеску*, Амстердамски симфоничен оркестър, Дрезденска филхармония и др. Работи със световноизвестни диригенти като сър Ч. Гроувс, сър А. Гибсън, сър Н. Маринър, Л. Слаткин, Д. Е. Гардинър и др.

Има множество реализирани записи у нас и в чужбина.

Води майсторски класове по цигулка в Мексико, Куба, Турция, Гърция, Македония, Словакия, Япония, Южна Корея, Австралия. Участва в жури на национални и международни конкурси.

Носител е на наградата на БНР *Музикант на годината* (1993).

От 1990 е преподавател във Висшето училище за музика *Фолкванг* в Есен, Германия.

От 1993 е председател на Фондация *П. Владигеров* и председателстващ журито по цигулка на Международния конкурс за пианисти и цигулари *П. Владигеров*. Артистичен директор е на Международната лятна академия *Варненско лято*.

Марина Капитанова завършва НУИ *Добри Христов* – Варна в класа на М. Михайлова и ДМА *П. Владигеров* в класа на проф. П. Пелишек. В периода 1969–1976 работи като акомпаниятор на Дина Шнай-

герман и Емил Камиларов и концертира в много европейски страни.

Сътрудничи с много наши цигулари, между които М. Минчев, Е. М. Попова, Е. Казакова, В. Пантелеев, С. Русев, Я. Дешкова, С. Гаврилов и др.

От 1982 е щатен преподавател – корепетитор в ДМА *П. Владигеров* в класовете по цигулка на проф. Е. Камиларов, П. Христосков, А. Хаджиатанасов, Д. Иванова, Г. Бажев, Ст. Миланова, Е. Генева и др.

Участвала е в много национални и международни фестивали, между които: *Варненско лято, Аполо-ния, Мартенски музикални дни, Софийски музикални седмици, ВЕМUZ* – Белград и др. Концертирала е на всички европейски сцени, както и в Япония, Китай и Корея.

Осъществила е около 50 майсторски класа с наши и чужди професори по цигулка: М. Минчев, Р. Файн, С. Гаврилов, О. Криса, С. Кравченко, Т. Шимизу, Д. Ерли, М. Фришеншлагер, К. Маргуросян и др.

Има реализирани записи за БНР и БНТ. Удостоена е с дипломи за най-добър съпровод на конкурсите *П. Владигеров, Д. Ойстрах, Виенявски, Пекин-86* и др.

От 2005 Марина Капитанова е доцент по клавирен съпровод в ДМА – София.

Програмата подготви
Мария Дуканова

